
ВАЖЛИВІСТЬ ПІДТРИМКИ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДИХ УЧЕНИХ В УКРАЇНІ

*Прохорчук Олександр
канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи і реабілітації
НУБіП України, голова Ради молодих науковців гуманітарно-педагогічного
факультету (м.Київ Україна)*

Наша країна у економічному плані може рухатися двома шляхами: екстенсивним, й інтенсивним, тобто бути країною яка продає сировину, або ж країною яка виготовляє і поставляє на світовий ринок товари з високою доданою вартістю. За даними з відкритих джерел до війни трьома найбільшими статтями доходу в бюджет були:

- 1) експорт зернових близько 20 млрд. доларів;
- 2) експорт металопрокату близько 9 млрд. доларів;
- 3) надання ІТ послуг понад 3 млрд. доларів.

Ще було констатовано так звані перекази коштів людей з-за кордону близько 10 млрд. доларів, але ці доходи є не прямими, не є сталими і не факт що

витрачалися саме на товари, або послуги українських виробників, тобто наповнення бюджету усіма цими коштами не є очевидним.

Не зрозуміла доля від продажу й транспортування енергоресурсів – буцімто ми змушені витратити усі енергоресурси які добуваються на території нашої країни на проходження опалювального сезону, однак порахувати це доволі важко, оскільки сфера житлово-комунальних послуг є царством «тіней» де «тінь» може бути найнесподіванішого масштабу. Те ж саме стосується сфери військових і медичних розробок де щось порахувати доволі проблематично.

Отже можна констатувати, що лиш близько 10% нашого бюджету до війни наповнювалося за рахунок товарів з високою доданою вартістю, а фактично надання послуг (ІТ-послуги). Цей факт може свідчити про екстенсивний шлях розвитку (у розвинутих країнах відсоток наукоємних продуктів які йдуть на експорт доходить до 70-90%).

Після початку збройної агресії міністерства нападу російської федерації на нашу Батьківщину прогнозувати стан речей у економіці доволі проблематично оскільки ми стали абсолютно залежними від зовнішньо-економічних впливів, хоча відкриті джерела констатують що уся дохідна частина нашого бюджету йде на фінансування ЗСУ, а соціальну сферу економічно нам забезпечують союзники.

Абсолютно не зрозуміло що буде після закінчення бойових дій, можливо ми станемо повноцінним членом Євросоюзу і він почне вливати сюди гігантські кошти для відновлення інфраструктури, й підняття рівня добробуту населення, а можливо, як би цього не хотілося, ми можемо стати сірою (буферною) зоною з рівнем життя народу на рівні найбідніших країн Африканського континенту, а можливо (що є пріоритетним з точки зору національних інтересів) ми станемо регіональним лідером, – зламавши російську федерацію на полі бою, й засяяти маяком демократичної надії, як потужний флагман, який може визначати політику Східної Європи на найближче століття, покладемо велику надію і віддаємо це на волю Божу...

Потрібно розуміти, що у випадку якщо ми бажаємо займати сильну позицію у Світі, є необхідність розвивати людський капітал (тобто підвищувати

якість населення), або іншими словами підвищувати рівень освіченості, компетентності, здоров'я і добробуту усього українського народу, а не лишень невеличкої групи людей, ми маємо стати соціально спрямованою країною.

Ні для кого не є секретом, що серед нас народжуються люди обдаровані, схильні до розумової праці (у кожному суспільстві їхня частка порівняно з людьми схильними до якихось інших видів роботи є мізерною), і як правило, ці люди при вдалому збігу обставин й відповідної підготовки стають науковцями, які можуть запропонувати Світу щось нове. Переважна кількість країн на планеті «полює» на таких людей, або інакше кажучи займається «хед хантингом», вони пропонують різні програми й грантові системи для обдарованих людей, бо кожна країна розуміє, що ці люди – запорука їхнього благополуччя і не виключено, що лиш одна! людина з наукового колективу може подвоїти бюджет країни якимось своїм проривним винаходом.

Також фактом є те, що епоха відкриттів і винаходів ученими-одиначками та ученими в «гаражі» минула в зв'язку з ускладненням науки і технологій, а отже нові винаходи можливі у великих наукових колективах зі сталою науковою культурою і знаною науковою школою, й достатнім для їхньої діяльності фінансуванням.

Отже, як бачимо, має скластися багато факторів, щоб система запрацювала і наукова галузь продукувала наукоємні продукти.

Є чітке усвідомлення, що люди далекі від наукової діяльності часто не розуміють специфіку цієї діяльності, і попри те, Законі України про наукову і науково-технічну діяльність визначено, що «Рівень розвитку науки і техніки є визначальним чинником прогресу суспільства, підвищення добробуту громадян, їх духовного та інтелектуального зростання...» [1] наукова думка в Україні не популяризується, а кількість і якість науковців не є пріоритетом для можновладців. Даний факт доводиться тим, що рівень заробітної плати (що у капіталістичному ладі є найважливішим чинником соціальної успішності) молодших наукових співробітників, так само як і найнижчого рангу науково-педагогічних співробітників (асистентів) є на рівні близькому до мінімальної по

країні. Отже мотивація до такої діяльності найбільш здібних потенційних науковців знаходиться близько нуля (який сенс іти на мінімалку, якщо можна заробляти на порядки більше і будь-якій іншій сфері, або просто перетнувши кордон).

Оскільки молоді вчені – це майбутнє нашої науки, а отже країни, важливо надати рівень забезпечення й соціальних гарантій таким молодим людям на найвищому рівні, щоб у наукову галузь йшли талановиті й креативні, які б перебуваючи на найвищому рівні мотивації працювали на наше майбутнє, й можливо через деякий час Україна перейде з розряду країн з екстенсивною економічною моделлю в розряд розвинутих країн.

Список використаних джерел:

Закон України про наукову і науково-технічну діяльність [Електронний ресурс]

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Гуманітарно-педагогічний факультет
Рада молодих учених гуманітарно-педагогічного факультету
Рада аспірантів гуманітарно-педагогічного факультету
Студентська організація гуманітарно-педагогічного факультету
ЗА ПІДТРИМКИ СПІЛКИ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ НУБІП УКРАЇНИ,
EURODOC, РАДИ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ТА РАДИ МОЛОДИХ УЧЕНИХ НАПН УКРАЇНИ

«СУЧАСНІ ГУМАНІТАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДИХ
НАУКОВЦІВ У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОМУ СВІТІ:
ВИКЛИКИ, ІННОВАЦІЇ, БЕЗПЕКА»

Матеріали міжнародної очно-дистанційної науково-
практичної конференції молодих вчених

6-7 листопада 2023 року
Частина 1

КИЇВ-2023

УДК 159.9:316:37:81

С 90

Сучасні гуманітарні дослідження молодих науковців у глобалізаційному світі: виклики, інновації, безпека: Тези міжнародної очно-дистанційної науково-практичної конференції молодих вчених (6-7 листопада 2023 р.) [у 2-х ч.] /За заг.ред. О.М. Прохорчука. – К., 2023. Ч.1.-233с.

Рекомендовано до друку

Вченою радою Гуманітарно-педагогічного факультету

(Протокол №6 від 17.11.2023)